

Ова е кратко и практично резиме за најважните информации од курсот.

1 Учебни цели

На крајот од 75 минутниот курс, ќе научите:

- што е царински долг и кога тој настанува;
- кој може да биде должник;
- каде настанува царинскиот долг;
- како се утврдува царинскиот долг;
- процесот на наплата на долгот и подмирување на долгот;
- влијанието на контролата по пуштањето на царинскиот долг.

2 Кога може да настане царински долг?

2.1 Преку усогласеност

- Царински долг може да настане кога економски оператор увезува странска стока и ја става во постапка на **пуштање во слободен промет** или **постапка на привремен увоз**.
- Исклучителен царински долг при увоз може да настане со декларација за повторен извоз.
- Царинскиот долг настанува во времето на прифаќање на царинската декларација.

2.2 Поради неусогласеност

- Царински долг, исто настанува и преку неусогласеност кога
 - економскиот оператор **не ги почитува обврските** од царинската постапка;
 - економскиот оператор **не ги исполнува условите** за ставање на стоката во царинска постапка;

3 Кој е должник?

- Кога неколку лица се одговорни за плаќање на давачките, тие се **заеднички и поединечно одговорни** за плаќање на тие давачки.

3.1 Преку усогласеност

- Декларантот е должникот:
 - Ако **увозникот поднесе царинска декларација** за себе, тој е исто така, должник.

- Доколку царинската декларација е поднесена од директен застапник во име и за сметка на увозникот, **увозникот е декларант и должник.**
- Во случај кога царинската декларација е поднесена од индиректен застапник во негово име но за сметка на увозникот, **индиректниот застапник и увозникот, обојцата, се одговорни и се должници.**
- Дополнително, **секое лице кое обезбедува информации** потребни за изготвување на декларацијата и разумно требало да знае дека информациите биле лажни, исто ќе биде должник.

3.2 Поради неусогласеност

- Во случај на неусогласеност со обврските од царинската постапка, должник (должници) е (се):
 - лицето кое треба **да ги исполни обврските,**
 - лицето кое **настапува за сметка на лицето** кое треба да ги исполни обврските,
 - лицето **кое ја поседува стоката.**
- Во случај на неусогласеност со условите за ставање на стоката во царинска постапка, должник (должници) е (се):
 - лицето кое треба **да ги исполни условите,**
 - лицето кое **обезбедува информации** за царинската декларација.

4 Каде настанува царинскиот долг?

4.1 Преку усогласеност

- Царинскиот долг настанува во местото **каде е поднесена царинската декларација.**

4.2 Поради неусогласеност

- Прво, царинскиот долг настанал **кога** се случил **настанот** од кој произлегува **долгот.**
На пример: лицето е фатено кога отстранува стока од царински надзор без одобрение.
- Ако не е можно да се одреди тоа место, царинскиот долг ќе настане во местото **каде** царинските органи ќе **заклучат** дека **стоките се во ситуација** во која настанал царински долг.
На пример: стоките се најдени на пазарот за продажба без да бидат пуштени во слободен промет.
- Во случај стоките да биле ставени во царинска постапка која **не била раздолжена** или кога привременото сместување **не било правилно завршено,** и горенаведените ставови не можат да се применат, царинскиот долг настанува **таму кадешто стоката била декларирана или била привремено сместена.**
На пример: стоки во транзит никогаш не пристигнале на одредиштето и царинскиот орган не може да утврди кога се случила неправилноста.

- Доколку царинскиот орган може да утврди дека царинскиот долг може да настанал на **повеќе места**, се смета дека царинскиот долг настанал во местото **во кое првпат настанал**.

На пример: одредишната царинска испостава утврди дека во секоја земја од транзитната рута, делови од стоките биле отстранувани.

- Меѓутоа, доколку доспеаниот износ е **помал од €10,000,-**, се смета дека царинскиот долг настанал во земјата **каде тоа е откриено**.

На пример: одредишната царинска испостава утврдува дека износот на царинскиот долг кој се однесува на повлечената стока е помал од €10,000,-.

5 Како се утврдува царинскиот долг?

- За утврдување на царинскиот долг, царинскиот службеник ја применува соодветната тарифа на царинската вредност на стоките.
- За да ја знае вистинската тарифа, царинскиот службеник го консултира ТАРИК и треба да знае:
 - ознака на Комбинираната номенклатура (КН) која ја идентификува стоката,
 - потекло на стоката
- Економскиот оператор може исто така да го пресмета доспеаниот долг и да го стави износот во неговата царинска декларација.
- Практичните постапки за внесување во сметките на доспеаните износи се одредени од секоја земја, меѓутоа, времето на внесување во сметките е пропишано во ЦЗУ.
- Царинскиот орган го известува должникот за износот на давачки што треба да се плати. Меѓутоа, во некои случаи, тоа не е потребно.

6 Враќање на царинскиот долг

6.1 Плаќање/Враќање/Простување

- Процесот на плаќање на царинскиот долг започнува кога царинскиот долг бил внесен во сметката и е известен должникот (должниците).
- Како општо правило, **плаќањето треба да се изврши во рок од 10 дена по известувањето**.
- Има две други важни постапки кои се вклучени во фазата на плаќање:
 - **Враќање**: кога се враќа износ на увозни давачки кои биле платени.
 - **Простување**: кога се откажува обврската да се плати износ на давачки, кои сеуште не се платени.
- Износот на давачки се **враќа или простува** на следниве основи:
 - **повеќе платен** износ на увозни давачки,
 - **неисправна стока** или стока која не е во согласност со условите од договорот,
 - **грешка** од надлежните органи,
 - **правичност** за обезбедување дека сите економски оператори се третираат фер и еднакво.

6.2 Подмирување

- **Кога царинскиот долг бил платен се смета дека згаснал.**
- Царинскиот долг може исто да згасне, на пример:
 - **кога** царинскиот долг **престанал да постои**;
 - **кога** царинскиот долг бил **наметнат** и потоа бил вратен или простен;
 - **кога** должникот **не може да биде известен во рок од 3 години**.

7 Контрола по пуштање

- Царинските службеници можат да се вратат **назад 3 години во податоците** за да проверат дали царинскиот долг бил одреден во соодветниот износ и дали можеби има друг царински долг кој се однесува на постапките на економскиот оператор кој сè уште не бил одреден.
- Контролата по пуштањето вклучува:
 - Царинските органи може да ја **потврдат точноста и комплетноста** на информациите во различни системи за целите на царински контроли.
 - Органите може да ја **прегледаат стоката** и/или да земат мостри.
 - **Контролите** може да се спроведат **во просториите на имателот на стоката**.

*Запомнете, ова се кратки заклучоци за најважните информации од курсот.
Само законодавството на Европската Унија објавено во хартиена верзија во Службен весник на Европската Унија се смета автентично. Европската Комисија не прифаќа никаква одговорност или*